

Věstník MZd ČR, částka 12/2017

Centra vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče v ČR

ČÁST I.

Centra vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče

Kontext

Zvyšující se náročnost a individualizace požadavků na vedení specializované léčebné péče v onkologii klade zvýšené požadavky na vytvoření a rozvoj potřebné erudice všech členů multidisciplinárních týmů se zaměřením na problematiku orgánů, které jsou nádorovými chorobami postižené. Centralizace této péče do center vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče (dále jen „centra POCH“) je důležitá, protože prevalence nejčastějšího nitrohruďního nádoru - karcinomu plic vzrůstá. Narůstají také informace o biologických vlastnostech různých typů nitrohruďních nádorů s přímým vztahem k účinné léčbě. Tento celospolečenský problém znamená větší nároky kladené na časnou morfologickou diagnostiku, přesné určení stádia a zejména optimální stanovení komplexního plánu léčby a jejího sledování. U tohoto onemocnění je snížení mortality možné jedině tehdy, když budou tyto činnosti spolu s ekonomicky náročnou individualizovanou léčbou vedeny multidisciplinárním týmem odborníků.

Kritéria zařazení poskytovatelů zdravotních služeb (dále jen „poskytovatel“) do sítě center POCH byla připravena pracovní skupinou složenou ze zástupců České pneumologické a ftizeologické společnosti ČLS JEP, České onkologické společnosti ČLS JEP, Sekce hrudní chirurgie České chirurgické společnosti ČLS JEP, ze zástupců zdravotních pojišťoven a zástupců Ministerstva zdravotnictví.

ČÁST II.

Výzva k podání žádosti o udělení statutu centra POCH

Čl. 1

Základní podmínky udělení statutu centra POCH

Ministerstvo zdravotnictví (dále jen „MZ“) tímto uveřejňuje podle §112 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), výzvu k podání žádosti o udělení statutu centra POCH

Územím, pro které má být tato vysoce specializovaná péče poskytována, je Česká republika.

Pro zajištění kvality a dostupnosti vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče se za optimální pro ČR považuje 1 centrum na 1 250 000 obyvatel, bude tedy ustaveno nejvýše 8 center POCH .

Statut centra POCH bude udělen na období 5 let.

Za vysoce specializovanou péči související s pneumoonkochirurgickou péčí se považují níže uvedené výkony prováděné pouze v centru POCH pacientům s nádorovým onemocněním plic, pleury, mediastina a stěny hrudní:

a) chirurgické výkony

Klasické výkony

- torakoskopie klasická diagnostická

- torakoskopie klasická léčebná
- mediastinoskopie
- revize obou hrudních dutin ze sternotomie
- plastické výkony na průdušnici a velkých bronších
- resekce hrudní stěny
- odstranění tumoru mediastina - tymektomie
- podvaz - kanylace d. toracikus
- excize z hrudní stěny - skalenová biopsie
- torakotomie prostá nebo s biopsií, evakuací hematomu nebo empyemu apod.
- uzavření bronchopleurální píštěle
- pneumonektomie rozšířená
- pneumonektomie, lobektomie, bilobektomie bez bronchoplastiky, resekce plic segmentární
- resekce plic - lobektomie či bilobektomie s bronchoplastikou
- klínovitá resekce plic nebo enukleace tumoru
- pleurektomie - abraze
- stabilizace hrudní stěny po resekcii

Thorakoskopické výkony

- výkon videotorakoskopický/video asistovaná torakoskopie (VTS/VATS)
- cílený odběr biopsie
- klínovitá resekce plic
- enukleace tumoru plic
- odstranění tumoru mediastina
- pneumonektomie
- lobektomie
- bilobektomie

b) pneumologické metody pro diagnostiku onemocnění a upřesnění jeho stádia

- bronchoskopie včetně transbronchiálních biopsií a endobronchiální ultrasonografie (EBUS),

- flexibilní a rigidní terapeutická bronchoskopie s desobliterací nádorových stenóz, zaváděním stentů a stavěním krvácení,
- navigační techniky pro endoskopickou diagnostiku periferních lézí,
- speciální endoskopické výkony k diagnostice časných endobronchiálních slizničních lézí,
- punkční techniky zaměřené na diagnostiku periferních tumorů plic, nádorů pleury a mediastina,

c) histopatologická a morfologická a imunohistochemická vyšetření nádorové tkáně s ohledem na peroperační zaměření,

- podrobná zobrazovací vyšetření k určení klinického stádia,
- zajištění intervenční radiologie

Pneumoonkochirurgickým onemocněním se rozumí zhoubné onemocnění dutiny hrudní s diagnózou podle aktuální Mezinárodní klasifikace nemocí (C 33, C 34, C 37, C 38, C 39, C 41.3, C 45, C 49.3, C 76, C77.1, C78. 0 - až C 78.3, C79, C 80).

Žádost se stanovenými doklady se předkládá MZ na adresu: Ministerstvo zdravotnictví, odbor zdravotních služeb, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2, a to ve lhůtě do 30 kalendářních dnů od zveřejnění této výzvy. Pro tento účel lze použít doporučený formulář žádosti o udělení statutu centra POCH uvedený v příloze výzvy.

Čl. 2

Obecné požadavky pro udělení statutu centra POCH

Centrum POCH zajišťuje diagnostickou a chirurgickou léčebnou péči o pacienty:

- s nitrohrudními zhoubnými nádory (zhoubnými nádory průdušnice, průdušky a plic, brzlíku, mezihrudí a pohrudnice), zhoubnými nádory jiných nepřesně určených lokalizací v nitrohrudních orgánech), zhoubnými nádory hrudní stěny.
- s nezhoubnými novotvary dýchací soustavy, jiných neurčených nitrohrudních orgánů, mezoteliální tkáně a novotvary nejistého nebo neznámého chování nitrohrudních orgánů (průdušnice, průdušky a plic, brzlíku, mezihrudí a pohrudnice).

Centrum POCH disponuje multioborovým týmem s příslušným lůžkovým, ambulantním a laboratorním zázemím .

Statut centra POCH může získat pouze poskytovatel, který je zároveň držitelem statutu centra vysoce specializované onkologické péče, který získal podle §112 zákona o zdravotních službách v souladu s podmínkami stanovenými pro centra vysoce specializované onkologické péče ve Věstníku MZ ČR částce 5/2014.

Poskytovatel žádající o udělení statutu centra POCH, musí splňovat v době podání žádosti požadavky podle článků 4 a 5 výzvy jdoucí i nad rámec požadavků podle vyhlášky č. 99/2012 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb a požadavků podle vyhlášky č. 92/2012 Sb., o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče, není-li dále uvedeno jinak.

Čl. 3

V rámci jednoho poskytovatele, který žádá o statut centra POCH, musí být pro pacienty zajištěna:

A. Hrudní chirurgie

a) akutní lůžková péče intenzivní:

- minimálně 4 monitorovaná lůžka pro intenzivní péči 1. stupně - nižší intenzivní péče, s vybavením podle části II. bodu 2.1.1. [přílohy č. 4](#) k vyhlášce č. 92/2012 Sb.
- 1 lůžko pro intenzivní péči 2. stupně - vyšší intenzivní péče, s vybavením podle části II. bodu 2.1.2. [přílohy č. 4](#) k vyhlášce č. 92/2012 Sb.

b) akutní lůžková péče standardní:

- minimálně 25 lůžek

c) ambulantní péče v oboru hrudní chirurgie

B. Pneumologie a ftizeologie

a) akutní lůžková péče intenzivní:

- minimálně 5 monitorovaných lůžek pro intenzivní péči 1. stupně - nižší intenzivní péče, s vybavením podle části II. bodu 2.1.1. [přílohy č. 4](#) k vyhlášce č. 92/2012 Sb., lůžka mohou být mezioborová

b) akutní lůžková péče standardní

- 20 lůžek

c) ambulantní péče v oboru pneumologie a ftizeologie

Dále musí být v centru POCH, v rámci jednoho poskytovatele není-li dále uvedeno jinak, zajištěna mezioborová spolupráce a dostupnost:

1) Nepřetržitá dostupnost 24 hodin 7 dní v týdnu

- konziliárních služeb v oborech pneumologie a ftizeologie (včetně bronchoskopie a intervenční bronchoskopie), vnitřní lékařství, chirurgie, anesteziologie a intenzivní medicína, oddělení klinické biochemie, lékařské mikrobiologie,
- oddělení radiologie a zobrazovacích metod s CT,
- oddělení intervenčních radiologických metod (v době od 16.00 hodin do 7.00 hodin následujícího dne, v sobotu, v neděli a ve svátek dostupnost prostřednictvím telefonu).

2) Dostupnost během pracovní doby:

- bronchoskopické pracoviště s flexibilními i rigidními bronchoskopy s možností intervenčních zákroků a diagnostiky periferních plicních lézí,
- komplexní laboratoř funkční diagnostiky pro funkční vyhodnocení pacienta před zahájením komplexní pneumoonkochirurgické péče,

- oddělení klinické farmacie,
- pracoviště patologie s histopatologickou diagnostikou (včetně dostupnosti peroperační histologické a imunohistochemické diagnostiky),
- oddělení pro léčbu bolesti,
- oddělení nutričního poradenství,
- fyzioterapeuta,
- klinického psychologa

3) Dostupnost další péče (j e přípustné smluvní zajištění)

- paliativní péče,
- cévní chirurgie a kardiochirurgie.
- PET a MR,
- nukleární medicíny

Čl. 4

Požadavky na personální zabezpečení péče v centru POCH

- 1) Vedoucím pracovníkem **centra** POCH je lékař se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru hrudní chirurgie a se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru onkochirurgie s úvazkem 1,0 a s minimální požadovanou praxí 5 let od získání zvláštní specializované způsobilosti a nejméně 10 let výkonu povolání lékaře.
- 2) zástupce vedoucího pracovníka centra POCH - lékař se specializovanou způsobilostí v oboru pneumologie a ftizeologie s úvazkem 1,0 a s minimální požadovanou praxí 5 let v oboru od získání specializované způsobilosti a nejméně 10 let výkonu povolání lékaře.
- 3) Další personální zabezpečení centra POCH:
 - 2 lékaři se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru hrudní chirurgie, každý s úvazkem 1,0,
 - 2 lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru chirurgie, každý s úvazkem 1,0,
 - min. 3 lékaři se specializovanou způsobilostí v oboru pneumologie a ftizeologie, každý s úvazkem 1,0, z toho minimálně 1 lékař oprávněný k výkonu diagnostických a odborných léčebných metod na základě udělení funkční licence s označením F018 dle Stavovského předpisu č. 12 České lékařské komory,"
 - nelékařští zdravotničtí pracovníci podle vyhlášky [č. 99/2012 Sb.](#), o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb.

Ve fakultních nemocnicích může být úvazek lékařů součtem úvazku ve fakultní nemocnici a na lékařské fakultě.

Čl. 5

Požadavky na technické a věcné vybavení centra POCH

1) Operační sály

- 2 operační sály s kompletním vybavením pro hrudní chirurgii,
- vybavení pro operační výkony typu videotorakoskopické chirurgie,
- vybavení pro operační výkony typu mediastinoskopické chirurgie,
- 1 zákrokový sál s vybavením pro pleurální techniky: hrudní punkce a drenáže, provádění pleurodéz, klinickou pleuroskopii.

2) Přístrojové vybavení **centra** POCH

- minimálně 2 intubační flexibilní bronchoskopy,
- souprava pro rigidní bronchoskopii,
- systém pro rekanalizaci bronchů typu laser, elektrokauter nebo afterloading,
- minimálně jeden z navigačních systémů periferních lézí typu elektromagnetická navigace, CT skioskopie, skioskopické C rameno nebo radiální ultrazvuk,
- 3 anesteziologické přístroje,
- trysková ventilace.

Čl. 6

Požadavky na minimální počet léčených pneumoonkochirurgických pacientů a provedených zdravotních výkonů v centru POCH

- min. 65 anatomických plicních resekcí (lobektomie, bilobektomie, pneumonektomie) pro nádorové onemocnění nitrohručních orgánů ročně
- min. 250 pneumochirurgických výkonů ročně
- min. 200 hospitalizací pneumoonkochirurgických pacientů ročně

Počty je nutno uvést za uplynulé 2 roky, tj. od 1.1.2015 do 31.12.2015 a od 1.1.2016 do 31.12.2016.

Čl. 7

Ostatní požadavky

Centrum POCH:

- je akreditováno MZ pro specializační vzdělávání lékařů pro nastavbový obor hrudní chirurgie nejméně I. typu,
- realizuje multidisciplinární indikační semináře definované a vykazované zdravotním výkonem č. 51881 podle vyhlášky [č.134/1998 Sb.](#), kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami ve znění pozdějších předpisů,
- provádí výzkum, zapojuje se do národních i mezinárodních vědecko-výzkumných projektů, zavádí výsledky lékařské vědy do praxe, vykazuje publikační činnost.

Poskytovatel, kterému bude udělen statut centra, pravidelně sleduje ke dni 31.12. daného roku indikátory kvality poskytované zdravotní péče a výkonnosti centra stanovené v čl. 8. Sledované indikátory na vyžádání předloží Ministerstvu zdravotnictví

Čl. 8

Indikátory kvality poskytované zdravotní péče a výkonnosti centra POCH

- 1) mortalita nemocných po anatomických a neanatomických operacích do 30 dnů za 1 rok
- 2) počet reoperací za 1 rok
- 3) poměr lobektomií a pneumonektomií za 1 rok

Čl. 9

Pořadí uchazečů:

Pořadí uchazečů o udělení statutu centra bude stanoveno v souladu s kritérii v §112 odst. 4 zákona o zdravotních službách, tj.: s přihlédnutím ke kvalifikačním předpokladům zdravotnických pracovníků, době a rozsahu poskytované zdravotní péče a její dostupnosti a s přihlédnutím k provedeným zdravotním výkonům a počtům hospitalizovaných pacientů dle čl. 6 a k ostatním požadavkům dle čl. 5.

Za zásadní kritéria pro udělení statutu centra POCH Ministerstvo zdravotnictví považuje:

1. personální zabezpečení vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče
2. počet výkonů a počet hospitalizovaných pacientů podle čl. 6
3. přístrojové vybavení centra POCH podle čl. 5

Další kritéria:

1. regionální dostupnost v rámci ČR
2. dostupnost péče v rámci centra POCH (čl. 3, odst. 3)
3. zapojení do vědecko-výzkumných projektů, publikační činnost (čl. 7)

Příloha

Žádost o udělení statutu centra POCH

Identifikační údaje poskytovatele zdravotních služeb - uchazeče o statut centra POCH

.....

Adresa místa nebo míst poskytování zdravotních služeb

.....

Statutární orgán

.....

Telefon: **e-mail:**

FAX:

Poskytovatel zdravotních služeb tímto žádá o udělení statutu centra vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče.

Poskytovatel zdravotních služeb prohlašuje, že:

1. všechny údaje uvedené v žádosti a příložených dokumentech jsou pravdivé,
2. dodrží všechny podmínky, za nichž mu bude statut centra POCH udělen, a umožní kontrolu jejich plnění,
3. písemně oznámí Ministerstvu zdravotnictví změny všech údajů a podmínek, za nichž mu byl statut centra POCH udělen, a to nejpozději do 15 dnů ode dne jejich vzniku.

Podpis statutárního orgánu a razítko poskytovatele zdravotních služeb

Vdne

Vyplněnou a podepsanou písemnou žádost zašlete do 30 kalendářních dnů od uveřejnění výzvy na adresu: Ministerstvo zdravotnictví ČR, odbor zdravotních služeb, Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 2

K žádosti o udělení statutu centra POCH musí být přiloženy:

1. kopie oprávnění k poskytování zdravotních služeb,
2. prohlášení uchazeče o statut centra, že splňuje požadavky na technické a věcné vybavení zdravotnického zařízení, v němž má být vysoce specializovaná pneumoonkochirurgická péče poskytována, a na personální zabezpečení této péče v rozsahu uvedeném ve výzvě,
3. údaje o rozsahu a objemu vysoce specializované zdravotní péče, kterou je uchazeč o statut centra schopen zajistit,
4. údaje o technickém a věcném vybavení zdravotnického zařízení, v němž má být vysoce specializovaná zdravotní péče poskytována, a o jejím personálním zabezpečení,
5. osobní údaje
 - jméno a příjmení vedoucího pracovníka centra POCH, kopie dokladu o jeho nejvyšší dosažené kvalifikaci a údaje o výši jeho pracovního úvazku,
 - jméno a příjmení zástupce vedoucího pracovníka centra POCH, kopie dokladu o jeho nejvyšší dosažené kvalifikaci a údaje o výši jeho pracovního úvazku,
6. údaje o počtu pacientů, jimž byly u uchazeče o statut centra POCH provedeny níže uvedené zdravotní výkony (pro každý zdravotní výkon započít stejné rodné číslo vždy pouze 1x) za uplynulé 2 roky, tj. od 1.1.2015 do 31.12.2015 a od 1.1.2016 do 31.12.2016:
 - počet hospitalizací pneumoonkochirurgických pacientů ročně,
 - počet dispenzarizovaných pneumoonkochirurgických pacientů ročně,
 - počet nových pneumoonkolo chirurgických pacientů ročně,

- počet pneumochirurgických výkonů ročně,
- počet anatomických plicních resekcí pro nádorové onemocnění ročně.

Údaje podle bodu 3 vyplňte do následující tabulky, včetně dalších údajů:

	Aktuální stav u žadatele (ke dni podání žádosti, není-li uvedeno jinak.
Počet pneumochirurgických výkonů ročně	
Počet anatomických plicních resekcí pro nádor ročně	
Počet hospitalizací pneumoonkochirurgických pacientů ročně	
Počet nových pneumoonkochirurgických pacientů ročně	
Počet dispenzarizovaných pneumoonkochirurgických pacientů ročně	
Jméno a příjmení, nejvyšší dosažené vzdělání a velikost pracovního úvazku vedoucího pracovníka centra	
Jméno a příjmení, nejvyšší dosažené vzdělání a velikost pracovního úvazku zástupce vedoucího pracovníka centra	
Jmenný seznam a výši úvazků lékařů se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru hrudní chirurgie	
Jmenný seznam a výši pracovních úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru chirurgie	
Jmenný seznam a výši pracovních úvazků lékařů se zvláštní specializovanou způsobilostí v oboru onkochirurgie	
Jmenný seznam a výši pracovních úvazků lékařů se specializovanou způsobilostí v oboru pneumologie a ftizeologie	
Jmenný seznam a výši pracovních úvazků lékařů s erudicí v intervenční bronchoskopii a s doloženou funkční licencí F018	
Počet standardních chirurgických lůžek	
Počet chirurgických lůžek - JIP (monitorovaných lůžek)	
Počet lůžek - standardní pneumologické oddělení	
Počet pneumologických lůžek - JIP (monitorovaných lůžek)	
Počet flexibilních bronchoskopů	
Rigidní bronchoskopická technika	
Počet endoskopů s lineárním EBUS systémem	
Ostatní požadavky (k čl. 7)	
Popis organizace multidisciplinárních indikačních seminářů	
Výzkum - počet studií	
Počet odborných publikací s uvedením výše impakt faktoru	